

Valdebatt 3 september 2026 - information och frågor till medverkande politiker

Debattledare: Lidingö villor Villaägareföreningar i Samverkan genom ordförande Alf Lundberg

Varje fråga inleds av debattledaren.

Medverkande får högst 2 minuter per fråga.

1. Bostadsbyggande

Vad skall byggas på Lidingö?

- Typ av bostäder – villor, radhus, bostadsrätter, hyreslägenheter?
- Hur mycket – t ex per år?
- Var i staden?

2. Kulturmärkta hus på Lidingö

Nytt kulturmiljöprogram - KMP 2024

Under hela 2024 arbetade en grupp under ledning av byggnadsnämndens ordförande och i samråd med Lidingö villor, Hembygdsföreningen och John Mattsson AB med att utforma ett nytt kulturmiljöprogram. Bidrag gavs av två erfarna externa konsulter. Programmet fastställdes i nämnden och i kommunfullmäktige och ersatte då det tidigare gällande KMP från 1990.

Läget 2026

Den 20 april i år upptäckte vi utan förvarning en ny karta med ytterligare ca 1000 KM-klassade (ur Kulturmiljösynpunkt värdefulla) fastigheter på hela ön, nu gulmarkerade på den digitala kartan. Kartan innehåller även de beslutade KMP2024-områdena men med en oförklarlig utökning med flera områden som hade slopats i KMP2024. Enligt förvaltningen syftar kartan till att komplettera med innehållet i den tidigare hemliga Bebyggelseinventeringen från 2015, som ju eliminerades genom KMP2024-beslutet.

Den digitala kartan har inte presenterats eller beslutats politiskt, inget samråd med berörda intressenter har skett och ingen officiell information har gått ut.

Varför är KM-märkning viktig?

Det är naturligtvis viktigt att KM-märka speciellt kulturhistoriskt värdefulla fastigheter och se till att de "inte förvanskas", som det står i lagen. Men på Lidingö, som är en relativt

ung kommun, anser byggnadsförvaltningen att ca 50 % av över 7000 fastigheter skall vara KM-märkta. I övriga Stockholmskommuner ligger motsvarande nivå på i genomsnitt 15 % trots i många fall mycket äldre bebyggelse!

Nya byggregler har under åren tillkommit för att bl a förenkla byggandet. Syftet med de nya byggreglerna 2025 och tidigare Friggebo- och Attefallsregler har varit att:

- ge fastighetsägaren större inflytande över sin egendom och stärka den enskilda äganderätten i förhållande till vad som är gemensamt ansvar
- förenkla byggandet och byggnadstillståndsprocessen för fastighetsägaren
- effektivisera kommunens bygglovsprocess, inkl kommunikation med sökanden.

Här kan omfattande KM-märkning utgöra ett hinder, eftersom det kan stoppa tillämpningen av gynnsamma byggregler och fördyra bygglovshanteringen.

Frågor till politiska representanter:

- Skall KMP 2024 gälla (30% speciellt KM-märka) eller förvaltningens egenutformade förslag enligt GIS-karta (50% KM-märkta) - ej beslutad av folkvalda politiker?
- Kriterier för KM-märkning behövs det? (Enligt Boverket: Objekt "skall ha få motsvarigheter")
- Bör en uppföljning göras av KMP2024 i ett projekt med deltagande av huvudintressenter – bl a villaägarna?

3. Hur skall berörda invånare bättre involveras i politikens och tjänstemäns olika förslag och beslut – gärna konkret?

Brister finns och bedöms variera mellan förvaltningarna.

4. Tyck till om ditt partis hjärtefrågor för Lidingö för 2027-2030

Tid 2 minuter per inlägg.

5. Deltagarnas frågor – även efter varje fråga.

LIDINGÖVILLOR - Villaägareföreningar i Samverkan
Styrelsen